

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань освіти, науки та інновацій

28 серпня 2024 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо починати?

Доброго дня, шановні колеги, розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Колеги, сьогодні в порядку денному 6 питань.

Перше. Про результати складання здобувачами вищої освіти єдиного вступного іспиту в 2024 році за результатами основної та додаткової сесії.

Друге. Про проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2024 рік" щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони.

Третє. Про проект Закону України про Єдину інформаційну систему соціальної сфери.

Четверте. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів захисту прав та інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах, та інших вразливих груп дітей.

П'яте. Про внесення змін до складу робочої групи щодо підготовки проекту Закону України про академічну доброчесність до другого читання.

І шосте. "Різне".

Шановні колеги, чи є в когось доповнення, зауваження, пропозиції до порядку денного? Якщо ні, то прошу проголосувати за порядок денний. Хто за?

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ПІПА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Проти? Немає.

Бачу, що в Сергія Валерійовича піднята рука, але перед тим, як Сергію Валерійовичу дамо слово, я би хотів, шановні колеги...

КОЛЕБОШИН С.В. Це випадково. Це у мене розпізнавання просто жестів, я підняв руку і вона піднята в Zoom. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, що інший жест не показали. Можливо би відреагував екран по-іншому. Добре, шановні колеги, перед тим, як перейдемо до розгляду питань порядку денного, з вашого дозволу, все ж таки ми публічно не встигли, я хотів би привітати Романа Павловича Грищука з днем народження, яке було вчора. Вітаємо, бажаємо успіхів, здоров'я, якнайшвидшої перемоги.

Тоді розпочнемо виконання нашого порядку денного. Отже, пункт перший – про результати складання здобувачами вищої освіти Єдиного вступного іспиту в 2024 році за результатами основної та додаткової сесії.

Доповідачем є Тетяна Сергіївна Вакуленко, директор Українського центру оцінювання якості освіти, співдоповідачем є голова комітету.

Пані Тетяно, доброго дня. Радий, що ви до нас долучилися. Розкажіть нам, будь ласка, як цього року пройшов Єдиний вступний іспит, які плюси, мінуси, підводні камені, як-то кажуть, що вдалося, що не вдалося, які висновки ми з цього робимо і що плануємо на наступні періоди? Будь ласка, пані Тетяно.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Добрий день, шановні колеги. Почну я власне з того, що прошарю презентацію, для того щоб ми говорили предметніше.

Єдиний вступний іспит – це іспитування, яке було врегульовано низкою нормативно-правових документів цього річчя, і відповідно до цих документів ми і діяли. Єдиний вступний іспит – це іспит, який складається з двох блоків, це з іноземної мови та із загальної навчальної компетентності, які оцінюються окремо, але проводяться в межах одного тестування. Учасники можуть самостійно обирати тривалість проходження кожного з блоків іспитування в межах загальних часових меж. Іспити оцінюються також окремо, мають окремі набори тестових балів. З характеристиками іспитів можна ознайомитися за QR-кодами. Ми цей іспит проводимо не вперше, але очевидно, що змінюються категорії учасників. І

відповідно для всіх учасників пропонуємо зразки тестових завдань. І цього річчї вступники так само могли опрацювати ці завдання. Іспитування проводилися в межах двох сесій, це основна і додаткова сесії оцінювання. У межах основної сесії ми провели 15 змін тестування, у межах додаткової сесії – 5 змін тестування. Маю зазначити, що це дуже багато змін. І пов'язане таке розширення з тим, що мали більшу кількість учасників цього іспитування.

Оцінювання проводилося не лише в Україні, а й у 9 країнах Європи. Ви бачите інформацію про те, в яких саме містах тестування відбувалися. Ми задіяли величезну кількість пунктів тестування, це 560. І приблизно 5 тисяч освітян на тих чи тих етапах долучалися до проведення іспитування. В Україні тестування відбувалося в 68 містах. Це не лише обласні центри очевидно, але й інші великі міста. Ми власне готувалися до проведення іспитування впродовж року і підготували доволі велику кількість тестових завдань, але через це мали і труднощі. Ви знаєте про те, що в процесі оцінювання ми знайшли, ми ідентифікували помилки під час макетування в тестових завданнях, і власне ці помилки, це було по суті 2 помилки в макеті, але які позначилися на багатьох учасниках, і це було пов'язано з кількістю добірок, які мали б макетувати в доволі короткий період, адже з минулого року ми практично не мали тих тестових завдань, які ми могли б використати повторно, і на наступні роки так само не плануємо перевикористовувати тестові добірки, адже ми знаємо, що, на жаль, учасники подекуди переписують умови тестових завдань і повідомляють їх наступним вступникам. Власне, така кількість осіб зареєструвалася для проходження вступних випробувань. Це понад 245 тисяч загалом вступників, із яких до 4 тисяч осіб проходили оцінювання за кордоном.

У додатковий період реєстрації ми мали ще більше 22 тисяч зареєстрованих, і тестування відбувалося виключно в межах додаткового періоду оцінювання.

Якщо говорити про склад учасників оцінювання в межах різних категорій, то, на жаль, ми не можемо із упевненістю сказати, які саме вступники планували вступити до аспірантських програм, а які до магістерських, але на цьому слайді є інформація, яка дає змогу певною мірою уявити собі хто би міг туди вступати. Власне ті особи, які вже мали ступінь спеціаліста або ступінь магістра, це дещо більше 100 тисяч вступників. Особи, які вже мали диплом бакалавра, але не мали

інших дипломів – це більше 50 тисяч осіб. І ті особи, які в цьому 2024 році отримали, здобували бакалаврський ступінь – це майже 90 тисяч осіб.

На жаль, ми не мали високої явки для проходження цих оцінювань. Ви бачите, що явка ані в основу ані в додаткову сесію не перевищувала 80 відсотків учасників. А за кордоном вона була менше 70 відсотків учасників. Додаткову сесію так само ми мали явку лише 60 відсотків від зареєстрованих учасників.

Це звичайно дуже прикрий факт. Адже для того, щоб забезпечити оцінювання, створити створити можливості в пунктах тестування, і коли ми мали аудиторії ненаповнені, це погано впливає на всю систему, адже це потребує додаткових, це потребує фінансових вкладень і людських, які, власне, жодним чином потім не виправдовуються. Якщо говорити про результати оцінювань, то найперше зауважу, що всі результати ми подаємо в шкалі 100-200. Але очевидно що ці результати побудовані на основі тестових балів, отриманих учасниками, і для того щоб мати результат у шкалі 100-200 потрібно було набрати цього року щонайменше 10 відсотків від максимальної кількості тестових балів. І якщо це про тест загальної навчальної компетентності, то це 5 тестових балів, як і з блоку іноземна мова. І тут ви бачите, власне, таблиця "Переведені і затверджені порядком прийому на навчання", відповідно до яких здійснювалися всі обрахунки. На цьому слайді ви бачите розподіл результатів тесту загальної навчальної компетентності, це загальний розподіл учасників основної і додаткової сесії. Не склали оцінювання 323 особи. Але 10 осіб набрали 200 балів. Я не вважаю, що 200 балів це аж надважлива характеристика, тому що і 196, і 193 тестових балів – це так само високі результати. На сторінці ви також бачите інформацію про те, яка частка вступників отримали не менше 160 балів, а тут ми бачимо уточнення, ці розрахунки стосуються осіб, які вже мають диплом спеціаліста або магістра, і потенційно могли влаштуватись в аспірантури, але знову ж таки ми не знаємо, чи вони вступають до аспірантури, чи вступають на іншу магістерську програму. На цьому слайді ви бачите розподіл результатів усіх учасників з іноземних мов. Ми цього року маємо доволі значну частку осіб, які отримали результат "не склав", така частка швидше за все пов'язана з тим, що вперше до оцінювання вступники дізнались про те, що для вступу на аспірантські програми не обов'язково виконувати завдання з іноземних мов і відповідно

концентрувались на тесті загальної навчальної компетентності, і тут ми бачимо власне цьому підтвердження, тому що майже 4 тисяч таких учасників не склали тест з іноземних мов потенційно, тому що не виконували його впевнено і ретельно. Щодо інших наших планів, ми ще проводимо оцінювання. Власне, щойно завершилась реєстрація для участі вступників у спеціально організованій сесії тестування, і тестування відбудеться 12-14 вересня. Про результати учасники і всі охочі дізнаються до 24 вересня. Ми маємо таку статистику щодо реєстрації, 11 тисяч 991 особа зареєструвались, уже оплатили оцінювання, спеціальна організована сесія відбувається за кошти фізичних та юридичних осіб, майже 11 тисяч учасників. Ці дані можуть дещо відрізнитись, тому що оплати можуть бути скасовані самим учасником, так само деякі платежі можуть не потрапити на казначейський рахунок Українського центру.

Користуючись нагодою, я хотіла би подякувати всім закладам загальної середньої освіти, професійної освіти, вищої освіти, які працювали з нами як пункти тестування. Це фантастична величезна робота, деякі пункти тестування допомагали нам (не деякі, а майже всі) із проведенням національного мультипредметного тесту і мали до 60 робочих днів упродовж травня-серпня цього року. Ми маємо розуміти, що такі робочі дні – це практично з 7 ранку і до 9 вечора повне залучення до процесів організації оцінювань.

Так само хотіла б подякувати тим педагогам, які здійснювали такі оцінювання. Це величезна, дуже стресова робота, і ми сподіваємося, що ви продовжите співпрацювати з нами і надалі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Тетяно. У мене є одне уточнююче запитання. Я думаю, що не всі напевно знають про спеціальну сесію, яка буде. Хто на неї може претендувати? Для кого вона взагалі? Тому що є основна, додаткова – зрозуміло, а спеціальна – за кошти фізичних, юридичних осіб. Трішки можливо незрозуміло. Розкажіть, будь ласка, для кого це.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Так, участь у спеціально організованій сесії може взяти і той вступник, який уже брав участь в основній або додатковій сесії або навіть не реєструвався на ту сесію, хоче підвищити свої результати, якщо він реєструвався і

брав участь в оцінюванні, або хоче отримати результат, якого ще немає. Фактично це будь-яка особа, яка має хоча б диплом, хоча б підтвердження свого бакалаврського ступеня і оплатила вчасно участь в оцінюванні і вчасно подала реєстраційні документи до приймальної комісії, відповідно отримала екзаменаційний листок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Тетяно.

Колеги, чи є запитання до пані Тетяни?

КОЛЕБОШИН С.В. Можна маленьке уточнююче? Можна третій слайд, де розподіл скільки, яке завдання коштує, скажімо так? І скільки їх всього було? Мене там одна штука тригернула, я хочу себе перевірити.

Я руку не піднімав свідомо, вибачте, Сергію Віталійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це як виключення, Сергію Валерійовичу. Я думаю, що комітетом сприйметься. Ви ж заступник.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. Це важливо.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Про завдання зараз.

КОЛЕБОШИН С.В. Ні, не цей, там типу нуль балів, один бал, оця от історія.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Розподіли учасників?

КОЛЕБОШИН С.В. Ні, не розподіли, там типу 27 завдань, нуль балів, один бал можна було набрати там і так далі і по тесту загальних навчальних компетенцій і по іноземній мові. Ну, от далі, давайте я, воно на початку десь було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в нас напевно підвисла картинка, пані Тетяно. Ми бачимо все ще нормативну базу. А в нас і пані Тетяна зафіксувалась.

КОЛЕБОШИН С.В. Ну, це не фактична історія, мені просто здалось, що там трохи числа не б'ються, як кажуть, але це не впливає на загальне враження. Окей, тоді дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, поки пані Тетяна переключається, я би хотів запитати в Міністерства освіти, як Міністерство освіти, пане Михайле, як ви оцінюєте результати ЄВІ?

ВИННИЦЬКИЙ М. Як ми оцінюємо результати ЄВІ. Я думаю, що ми оцінюємо результати ЄВІ таким чином, що ЄВІ виконав свою функцію, а в даному випадку ми хочемо бачити людей, які заходять вчитись на магістерські програми чи-то на аспірантські програми відповідно підготовлені, у нас є тест на загальні навчальні компетентності, і можна там мати якісь запитання до прохідного балу, можна мати запитання до самого змісту запитань. Є багато дискусій з цього приводу, очевидно ці речі будуть вдосконалюватись у майбутньому, але загалом ціль, яка була поставлена, а саме, щоб дати можливість тим, які належно, скажемо так, мають і належну компетентність вже здобуту і ту, яку потенційно можуть здобувати чи-то на магістерському чи на аспірантському рівні, цей іспит виконав функцію якраз відбору саме таких вступників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Власне, в підтвердження, напевно, цієї історії, от ми порахували за даними, які нам були надані Українським центром оцінювання якості, що ті вступники, які могли претендувати на аспірантуру, пройшли 160 балів, прохідний бал набрали там 35,7 відсотка. Тобто по суті, якщо грубо казати, то третина, кожен третій набрав необхідний прохідний бал. При цьому я точно знаю деяких із нас присутніх на цьому засіданні, які складали цей тест, і всі пройшли, набрали, слава богу, прохідний бал. Тому я дуже радий, що у нас і в секретаріаті, і серед депутатів, серед міністерства все ж таки люди підготовлені.

Але мене цікавить трішки інше. Я впевнений, що пані Тетяна не робила таку вибірку, але хотілося б насправді подивитися з самого початку, наскільки одна з версій, яка планувалася, це те, що і ТЗНК і іноземна мова будуть впливати на доступ. І там і там буде прохідний бал. Там і були дискусії – 150-150 чи якое інше. Скажіть, будь ласка, чи можна попросити вас просто потім дати нам дані, умовно, набрали там 35 з чимось відсотків, пройшли прохідний бал по ТЗНК. А можна подивитися, а скільки серед них набрали би так само 160 балів, наприклад, з іноземної мови? Щоб просто зрозуміти, наскільки би іноземна мова вплинула на

прохідний бал загальний, якби ми так рахували. І от у двох варіаціях: от 160-160 і 150-150. Просто для нас, для членів комітету, щоб ми для себе розуміли, які можливі варіанти або треки на наступні роки або так, як нам вдосконалювати цю систему надалі.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Я перепрошую, колеги, вочевидь втратився зв'язок. І я так і не відповіла на запитання пана Сергія і зараз я це готова зробити. І звичайно ми можемо зробити...

КОЛЕБОШИН С.В. Там пан Андрій допоміг, він скрін скинув. Все, я зрозумів, що я не побачив, що там все добре. Все. Дякую.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Я перепрошую. Звичайно, ми можемо зробити будь-які розрізи, немає жодних питань. Ми до кінця цього року обов'язково підготуємо детальний звіт про результати Єдиного вступного іспиту 2024 року, як це ми робимо. Там взагалі буде детально. Так само буде open data. Але показники 160-160, 150-150 сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так-так. Ми розуміємо. Ми будемо вам вдячні. Просто для себе, для розуміння, які можливі варіанти далі руху в цьому напрямку.

Пані Наталіє Романівно, будь ласка. У вас рука піднята.

ППА Н.Р. Дивіться, запитання більше по умовах допущення до вступу. Тому якщо ми хочемо обговорити більше там якісне, то я можу його відкласти насамкінець. Мене просто цікавить, що через колізію в освіті, я зверталася по тому питанню до міністерства, ті, хто поступав обмежено придатними, могли стати при бажанні поступити мобілізованими. І я не отримала вичерпну відповідь. Я хотіла би це обговорити. Але я можу насамкінець обговорення перенести.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я не знаю, чи готові зараз.

ППА Н.Р. Тоді я задам питання чітко, щоб ми отримали відповідь наступного комітету. Річ у тім, що через колізію в законодавстві, ті, хто був непридатний, став обмежено придатним, до 25 років мусили отримати документ в ТЦК для того, щоб поступити конкретно в магістратуру після того, як вони

закінчили бакалаврат, і відповідно при проходженні в ТЦК вони могли бути мобілізованими. Я зверталася і до Міноборони, і до Міністерства освіти, щоб звернути на це увагу, бо відповідно частка, і серед них є, я знаю, кілька таких обдарованих абітурієнтів, які хотіли поступити на магістратуру, далі у підвищеному стані. Не знаю конкретно, що з ними відбулося. Бо є законопроект, який вирішує це питання, але ми не поставили його на минулу сесію. Я і тоді ставила питання. Він вже пройшов Комітет оборони. Але мені тут також бракувало лідерства від Міністерства освіти, яке би звернулося до профільних комітетів і до Міністерства оборони про те, що дайте можливість, ну давайте виправимо колізію якнайшвидше, бо, мені здається, це можна було зробити на минулій сесії, і ми би у цей час студентам (не буду вже казати дітей), могли дати їм можливість вступити, бо реально в нас всіх, хто до 25 років і не був непридатним, а мав можливість вступити, а той, хто був непридатним, став обмежено придатним, фактично мусив щось робити з ТЦК, щоб не бути мобілізованим – або іти за адвокатом, або, як ми розуміємо, інші шляхи. І мені тут дуже бракувало лідерства у вирішенні цього питання, бо є частка, яка далі не вступила через це, і вони якби не вчаться, хоча люди з хорошими показниками навчання по бакалаврату і попередньо по здачі ЗНО і так далі.

Це безпосередньо стосується здачі ЄВІ, тому я це питання ставлю тут.

ВИННИЦЬКИЙ М. Пані Наталю, дякую, що ви це ставите.

Насправді я хочу звернути увагу, що і серед членів комітету, і взагалі серед депутатського корпусу у нас є дуже багато різних питань, які відносяться до питань мобілізації. На жаль, законодавство по мобілізації є, м'яко кажучи, недосконалим, є дуже багато різних питань, які стосуються в тому числі обмежено придатних, в тому числі осіб, які зараз знаходяться за кордоном, а студентів, які виїхали ще до 2022 року, до повномасштабного вторгнення, не можуть зараз, ну, діти, які виїхали до 2022 року, зараз мають проблему, що не можуть вступити так само на бакалаврат через те, що не мають відповідних документів. Таких питань насправді є достатньо багато.

На сьогоднішній момент маю сказати, що ми працюємо на регулярній базі з Міністерством оборони, а якщо була б допомога від членів комітету деякі з цих

питань просувати в тому числі на відповідному комітеті і в залі, були б дуже вдячні. Я думаю, що це така певна колегіальна, скажімо так, робота, яку нам треба проводити, вона стосується в основному саме законодавства по мобілізації швидше, ніж законодавства про освіту, але тим не менше воно стосується наших студентів, стосується наших вступників, і тому це спільне питання. Тому буду вдячний за вашу думку.

ПША Н.Р. То я прокоментую, що насправді воно обговорювалось на минулій Погоджувальній раді, була ідея, щоб його винести в другий чи в третій день, в середу або в четвер, прозвучало в залі, і фактично депутати проговорили про те, і пан Стефанчук сказав, що він Міністерству оборони це донесе і мабуть міністерство буде готовим, бо Комітет оборони від себе зробив, воно перше читання в комітеті пройшло і в принципі там готові і перше і друге голосувати. Власне тут я також прошу про суспільну консолідовану позицію і щоб Міністерству оборони, якщо ставити питання більше на порядок денний, то це цілком реально проголосувати на наступній сесії. Правда, я думаю, що ... *(нерозбірливо)*. вже не встигнемо, враховуючи навіть цю додаткову сесію. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Чи є в когось ще? Пане Романе, будь ласка. Роман Павлович, потім ви, Юліє Миколаївно, якщо ви не проти.

ГРИЦУК Р.П. По-перше, дякую за те, що в нас це питання зараз розглядається на комітеті, мені здається, це дуже важливо підводити підсумки, і в рамках цього в мене питання. На наступний рік, враховуючи те, як зараз пройшов Єдиний вступний іспит, які висновки ми робимо, що ми змінимо, щоб завчасно почати комунікувати, бо були в нас питання у великій кількості якраз щодо того, що ми змінювали правила, ми, я маю на увазі міністерство, влада, по ходу гри і це було погано, тому знову ж таки, як і історія з ЗНО, коли ми вирішили ще на початку року, яким буде ЗНО, і воно цього року пройшло досить нормально.

Які висновки, це до пана Михайла, до пані Тетяни, ми зробимо, які пропозиції будуть на наступний рік, щоб ми завчасно почали це комунікувати?

ВИННИЦЬКИЙ М. Дякую, пане Романе.

Насправді я хочу сказати, що Міністерство освіти на початках, як ви знаєте, пропонувало схему ЄВІ, прохідний бал з двох компонентів для магістратури – 130 і 130, для аспірантури – 150 і 150. А були питання стосовно того, що в силу величезного напливу бажаючих цього року складати ЄВІ, яке очевидно було пов'язано так само з питаннями мобілізації, були певні зміни внесені, як ви сказали дуже правильно, в останній момент, і були прийняті певні політичні рішення. Якщо говорити методологічно, ми вважаємо, що правильно було би повернутися до тієї схеми, яка запропонована була на початку, а саме: прохідні бали для іноземної мови – 130, ТЗНК – 130 – для магістратури, а для аспірантури – 150 – іноземна мова, для ТЗНК – так само 150, мається на увазі для вступу в аспірантуру, 150 і 150. Це методологічно правильно, на нашу думку. Є питання стосовно того, наскільки наші вступники на сьогоднішній день готові до такого строгого відбору по іноземній мові. Це ми маємо зараз проаналізувати. Я думаю, що я підтримаю те, що сказала пані Тетяна Вакуленко, що до наступних декількох місяців ми будемо мати детальний звіт і детальний аналіз, в тому числі питання, яке ми обговорювали так само з Сергієм Віталійовичем, подивитися на те, от які би були результати інші, якщо би у нас була схема 150 і 150 у порівнянні з тим, що сьогодні у нас є фактично 160 для ТЗНК лише. Аналіз даних покаже ці результати, я думаю, впродовж наступних місяців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Пані Тетяно, тоді, якщо можна, і 130-130 тоді вибірку, щоб ми розуміли по магістратурі, наскільки воно буде релевантне.

ВАКУЛЕНКО Т.М. Ми побудуємо все по 10 балів, щоб там можна було тонко, акуратно подивитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Дякую. Юліє Миколаївно, будь ласка.

ГРИШИНА Ю.М. Сергію Віталійовичу, дякую.

Колеги, я всіх вітаю. Дійсно, дуже важливо, що ми це питання розглядаємо сьогодні. І дуже важливо проаналізувати, як пройшла процедура ЄВІ, проаналізувати, побачити, які були помилки, недопрацювання і на майбутнє їх не допускати. Але є моменти, про які ми можемо говорити вже зараз.

Перше. Я хочу подякувати пані Тетяні і всьому Українському центру оцінювання і всім нашим освітянам, хто брав участь в організації цього процесу. Ви дійсно змогли подолати всі ці виклики, в цих складних умовах все-таки провести ЄВІ. Я вам дуже дякую від імені всіх. І підтримую Сергія Віталійовича, який теж вам дякує, тому що це дійсно високий рівень у таких складних умовах.

Я хочу звернути увагу на декілька моментів. Я тільки що дивилися презентацію. Ми всі пам'ятаємо, в яких складних умовах взагалі проходив процес підготовки до ЄВІ, складання ЄВІ. І я хочу відзначити один такий момент з презентації, що явка все-таки моменти негативні. І явка на основну сесію склала у нас 79 відсотків, на додаткову 57. І я думаю, що такі відсоток неявки пов'язаний з тим, що МОН змінював пороговий бал для вступу ... (*нерозбірливо*) програми, і в той час, коли вже цього робити не можна було і навіть тоді, коли вже розпочалася сесія ЄВІ, тоді вносилися зміни.

Друге, на що теж хочу звернути увагу, що значна кількість учасників ЄВІ не подолала поріг "склав – не склав" з іноземних мов. Зокрема теж через хаотичні зміни вимог щодо допуску до вступу в аспірантуру і коли незрозуміло було, чи буде враховуватись результат складання по іноземній мові чи не буде. І дійсно велика кількість людей абітурієнтів, які склали, вони не розуміли, що чи будуть враховуватися ці результати. І хочу нагадати, що лише у червні декілька разів вносилися зміни до правил прийому.

Я скільки працю, все життя, в системі освіти, я не пам'ятаю жодного року, коли би була така кількість змін до правил прийому. Особливо вперше я спостерігала ситуацію, ми всі з вами, коли зміни в правила прийому вносяться тоді, коли студенти, абітурієнти вже сидять в аудиторії і складають іспити. Тому я хочу звернути на це увагу. І про це говорив і пан Роман. Це розуміють всі адекватні люди, українці, які живуть в цій країні, що ця ситуація є негативною, вона негативно вплинула на результати ЄВІ, негативно вплинула на процес.

Правила прийому для того затверджуються заздалегідь, щоб наші абітурієнти мали можливість зрозуміти, за якими правилами вони вступають, мали можливість підготуватися. Це завжди у нас вступ, ми всі пам'ятаємо, це і так стресова ситуація. І коли змінюються правила прийому ще і під час війни – це дуже складно, це дуже складні умови для вступу.

Тому у мене є пропозиція до Міністерства освіти. От зараз ми на комітеті розглянемо це питання, потім ще додатково центр підготує інформацію ту, яку зараз запитують народні депутати, я пропоную проаналізувати і готувати правила прийому, правила вступу вже зараз, пане Михайле. Коли ми проаналізуємо все, що... Тобто певні помилки зрозумілі уже прямо зараз, деякі ми зрозуміємо, коли проведемо певний аналіз. Я пропоную готувати правила вступу одразу, щоб коли десь за пів року до вступної кампанії у нас вона вже була сформована, тому що всі виклики розуміємо, ми розуміємо і ситуацію з мобілізацією, це було зрозуміло заздалегідь, тому давайте підготуємо, якщо потрібна допомога, будь ласка, підключайте нас, давайте заздалегідь підготуємо правила і не будемо їх змінювати в процесі вступної кампанії і тим більше тоді, коли вона вже розпочалася. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Все в принципі зрозуміло. Більше того, ми вже це врахували в проекті рішення. Я просто хочу всім нагадати, що так, буває, іноді ми і не те приймаємо, не зовсім у той час (спеціальний Закон про вступ), який би хотілося абітурієнтам. Ми це розуміємо, колеги, у воєнний час живемо, іноді все змінюється на ходу, хоча це (погоджуюся з Юлією Миколаївною) зовсім не сприяє насправді здоровій позитивній атмосфері для тих, хто бере в цьому участь. Тому в рішенні комітету ми власне про порядок, правила прийому так власне і пишемо. У мене є ще запитання до пані Тетяни. Я от дивився цифри, які ви надали для засідання комітету. І от що мені трішечки різонуло. Фахівці, які працюють у пунктах проведення тестування, вони мають певну оплату. Так от, просто для всіх, щоб всі розуміли, за годину роботи відповідального за пункт тестування передбачено оплату в обсязі 121 гривня 41 копійка. За годину старшого інструктора – 108 гривень, просто інструктора – 83 гривні за одну годину. В центрах тестування, від яких насправді залежить дуже багато чого, подекуди залежить майбутнє тих, хто вступає. І чесність проведення тестування, за яке ми всі спільно несемо відповідальність. Пані Тетяно, у мене до вас питання, як ви змогли за такі гроші знайти людей, чесно?

ВАКУЛЕНКО Т.В. Віддані освітянській праці люди, які з нами працюють давно. Але та ситуація, про яку ви говорите, це ситуація, яку очевидно потрібно

змінювати. Є дві речі в системі оплати праці фахівців, залучених до проведення оцінювання, і в системі роботи з пунктами тестування, які працюють наразі на безоплатній основі повністю. Тобто заклад освіти, який залучає свої приміщення, всі свої ресурси, зокрема і комп'ютерні ресурси, вони працюють абсолютно безоплатно. А фахівці, які працюють в пунктах, як ви почули, майже безоплатно працюють. Так, це ті речі, які є для нас дуже проблематичними, очевидно, що і для колег так само. І це ті речі, які гальмуватимуть розвиток цієї системи надалі і підважуватимуть її стабільність. Упорядкування норм праці у нас відбувається відповідно до 985 Постанови. Ми наразі не можемо нічого змінити, якщо не внести зміни в цю постанову і не розширити бюджет, який виділяється на освітнє оцінювання. Але це вкрай важливо для того, щоб мати надію на те, що ці освітні оцінювання продовжуватимуться в наступні роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Тетяно. Колеги, ми ж всі розуміємо, наскільки насправді залежить чесність роботи цих спеціалістів, наскільки від них залежить довіра суспільства до тих зовнішніх іспитів, які ми проводимо. І люди, які хочуть зламати систему, як правило, шукають найслабше звено. Найслабше звено – це те, яке, як правило, недофінансоване.

Якщо не заперечуєте, шановні колеги, ми тоді в проєкт рішення це теж впишемо, для того щоб Кабінет Міністрів звернув увагу і вніс зміни в цю постанову. Немає заперечень?

Шановні колеги народні депутати, чи є ще в когось доповнення, запитання по цьому пункту порядку денного? Якщо ні, то переходимо...

ППА Н.Р. У мене коротке запитання. Все-таки я би хотіла почути в загальному, як ви оцінюєте результати, активність, здачу, от в такому плані.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Якщо це запитання до мене, то я би сказала так, в тих умовах, які склались, це абсолютно щастя і удача, героїчний подвиг, що це відбулось, тому що та кількість змін оцінювання, які ви бачили, це все зміни, які проводили конкретні люди. Більше за все потрібно пам'ятати, що майже все оцінювання було на такому глобальному відключенні електроенергії в Україні, і враховуючи те, що оцінювання є комп'ютерним і будь-яке відключення для нас є

вкрай проблематичним, тому що відключаються не тільки комп'ютери, але і ноутбук, який можна зарядити, а ще інтернет у провайдера і так далі, тому деякі пункти працювали до дуже пізнього часу для того, щоб дати можливість вступникам все ж таки завершити оцінювання. Я вважаю, що система спрацювала дуже якісно. Ми знаємо свою помилку щодо двох фактично друківок в тестових завданнях, і ми знаємо як це виправити і на майбутнє таких помилок будемо намагатись уникати. Все інше, мені здається, що заслуговує тільки на повагу.

ППА Н.Р. Я насправді вам дякую.

Я коли це питала, я мала на увазі про самі результати не вашої роботи, а здачі самих вступників, чи задоволені, що ми в загальному як законотворці і міністерство як виконавці, які результати наших вступників.

ВАКУЛЕНКО Т.С. Я би сказала тут так, вступні випробування такого формату мають на меті розподілити учасників відповідно до певних характеристик. Ми цю функцію виконали. Говорити про те, наскільки це хороші знання чи погані знання, ми не можемо, тому що дуже складно оцінити цю вибірку. Направду учасники цього року – це не всі наші класичні вступники в магістратуру, які після четвертого курсу намагаються вступити на магістерські програми, це специфічна цього року вибірка, вона більше ніж удвічі більша ніж та вибірка, з якою ми раніше працювали.

Загалом те, що ми бачимо, наприклад, за розподілом тесту ТЗНК і за результатами виконання окремих завдань, то це нормальні показники того, що тести були адекватні для цієї вибірки, і вони були посильними.

З іноземної мови не так. Вочевидь, потрібно більше уваги приділяти вивченню іноземних мов, тому що навіть завдання рівня B1, для наших учасників вони викликають труднощі. І викликають труднощі тільки закриті завдання, уявімо собі, якщо ми запровадимо аудіювання або і говоріння, впевнена, що там питань буде ще більше.

ППА Н.Р. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Колеги народні депутати, чи є ще бажаючі висловитися з цього питання? Якщо ні, то, справді, колеги, я хочу подякувати пані Тетяні, всій команді Українського центру і Міністерству освіти, і вам всім за те, що все ж таки, незважаючи на ті виклики, які у нас були по змінах оцих правил, все одно ми пройшли цей шлях і пройшли його достойно. Український центр, як завжди, на висоті. Ми щиро дякуємо кожному члену команди, пані Тетяно, і вам особисто за те, що ви зробили, це, без перебільшення, ви великі молодці. Колеги, є пропозиція наступна. Зараз перед тим, як ми перейдемо до голосування, давайте між собою, якщо ви не заперечуєте, домовимося. Пані Тетяна попросила ще 2-3 місяці для того, щоб фінально проаналізувати, зробити аналіз того, як все пройшло. Давайте поставимо собі в план роботи, домовимося, через 3 місяці повернемося до цього питання, коли Український центр оцінювання буде готовий і міністерство теж, для того щоб ми вже зробили фінальні висновки, подумали над треками наступного року і подумали над тим, як нас самих убезпечити від тих швидких і неочікуваних для абітурієнтів змін, які можуть раптом статися під час або прямо перед проведенням наступних іспитів, щоб ми себе убезпечили, як ми це зробили по спеціальних законах про національний мультипредметний тест, коли ми вже навчилися, слава богу, заздалегідь попереджати абітурієнтів, що їх чекає і в якому вигляді наступного року. Перший раз, перше введення у нас, слава богу, пройшло, давайте зробимо приємне майбутнім абітурієнтам і зробимо це заздалегідь.

Шановні колеги, якщо ми завершили обговорення, а я бачу, що його завершили, то ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Кабінету Міністрів України розглянути можливість внесенням змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 18.11.2015 № 985 "Про упорядкування умов оплати праці працівників Українського центру оцінювання якості освіти та регіональних центрів оцінювання якості освіти" щодо підвищення окладів залучених до тестування фахівців.

Друге. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України вжити заходів щодо дотримання строків затвердження порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти відповідно до пункту два статті 44 Закону України "Про вищу освіту". Контроль за виконанням рішення покласти на голову комітету.

Хто за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ПША Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги.

Одноголосно рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт другий. Про проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2024 рік" щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони (реєстраційний номер 11417).

Доповідачем має бути представник уряду. Хто у нас сьогодні від уряду доповідає? Ніхто не доповідає.

Співдоповідачем є Роман Павлович Грищук. Романе Павловичу, будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. Вітаю, колеги! Проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2024 рік" щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони. Головним комітетом є Комітет з питань бюджету. В пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що його розроблено з метою забезпечення фінансовим ресурсом невідкладних заходів у сфері безпеки і оборони, спрямованих на протидію широкомасштабній збройній агресії Російської Федерації проти України.

Законопроектом запропоновано скоригувати видаткову частину з загального фонду державного бюджету на 434,6 мільйона гривень, у тому числі і збільшити видатки за окремою бюджетною програмою на 500 мільйонів гривень, із них для сектору безпеки і оборони на 495 та скоротити видатки надання кредитів на 65 мільйонів гривень.

Для покриття додаткових видатків та забезпечення балансування показників бюджету передбачено збільшити доходи загального фонду державного бюджету на 214 тисяч мільйонів гривень, 214 мільярдів, та фінансування загального фонду державного бюджету за ... *(нерозбірливо)* на 220 мільярдів гривень.

Реалізація акту призведе до збільшення граничного обсягу дефіциту державного бюджету на 2,8 відсотка та граничного обсягу державного бюджету на 220 мільярдів гривень.

У межах предметів відання комітету щодо запропонованих законодавчих змін це означає наступне: отримали декілька пропозицій від ГНЕУ, але це технічні.

Міністерство освіти і науки зазначає, що не має зауважень до законопроекту.

Міністерство фінансів зазначило, що є розробником законопроекту, а також те, що обґрунтування необхідності прийняття законопроекту, завдання і основні його положення викладені в пояснювальній записці до цього законопроекту. Вони його підтримують.

Міністерство оборони зазначило, що підтримує законопроект і просить сприяти пришвидшенню прийняття.

Національна академія наук. У нас є лист з підтримкою цього законопроекту.

На підкомітеті з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу ми широко обговорили це питання і ухвалили прийняти цей законопроект у першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Павловичу.

Колеги, чи необхідно обговорювати цей законопроект?

Будь ласка, Іване Григоровичу.

КИРИЛЕНКО І.Г. Сергію Віталійовичу, перепрошую, не зовсім зрозумів, це той базовий закон, який ми чекаємо ще з середини літа, де перегляд радикальний бюджету з точки зору наповнення за рахунок нових податків і так далі і тому подібне, це він чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Це інший.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую.

Бо вчора уряд прийняв же зовсім інше рішення з точки зору наповнення дефіциту фінансування бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, то в комітеті Данила Олександровича Гетманцева той законопроект, про який ви говорите. Це не він.

КИРИЛЕНКО І.Г. Тоді немає питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є хтось ще бажаючий висловитися?

Якщо ні, то можемо переходити до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2024 рік" щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони (реєстраційний номер 11417), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Друге. Доручити Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, визначеного головним з підготовки цього законопроекту, підготувати його до другого читання. Направити цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Хто за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ПППА Н.Р. Піпа – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги.

Одноголосно рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт третій, про проект Закону України про Єдину інформаційну систему соціальної сфери. Реєстраційний номер 11377, поданий Кабінетом Міністрів України.

Доповідачем є, я так розумію, Костянтин Борисович Кошеленко, заступник Міністра соціальної політики. Будь ласка.

КОШЕЛЕНКО К.Б. Сергію Віталійовичу, колеги, вітаю. Стосовно законопроекту 11377 про Єдину інформаційну систему соціальної сфери важливо відмітити, що законопроект по суті врегульовує таку єдиноцентричну візію влади і дозволяє об'єднати в єдиному інформаційному середовищі всі інформаційні ресурси соціальної сфери.

Ми вже рухаємось на цьому шляху і побудували єдиний соціальний реєстр як джерело повної інформації про те, з якими соціальними ознаками, з якими соціальними виплатами знаходяться люди і родини, і домогосподарства, працюємо в цьому напрямі і розбудовуємо функціональні системи, які дозволяють як забезпечити прозорі верифіковані виплати, так і інтегровану соціальну підтримку, коли соціальна послуга перш за все працює на те, щоб подолати, допомогти людині і родині подолати складні життєві обставини, вийти в нормальне економічне життя, а виплата синхронізована з цим.

Хотів би відмітити, що також таким ключовим елементом ЄІСС є потужна система інформаційних обмінів з усіма реєстрами і даними країни, базами даних країни, для того щоб забезпечити автоматичне прийняття рішень, верифікацію, наповнення. І це працює у дві сторони. Наприклад, якщо ми говоримо про розбудову обмінів у сфері освіти і науки, то наразі будуємо з Міністерством освіти і науки такі обміни. Це отримання інформації про дітей дошкільного та шкільного віку для комплексного вирішення питання подолання складних життєвих обставин і взагалі проблем, в яких фігурують діти. Це відслідковування, чи навчаються діти в садочках, школах, чи перебувають в інтернатних закладах. І по суті можемо мати цю інформацію для того, щоб приймати рішення. Також завдяки цьому обміну можна буде оперативно відслідковувати інформацію про перебування дітей в інституційних закладах для забезпечення соціального захисту. І стосовно іншої інформації, то це і відслідковування інформації по студентах. У перспективі, щоб в автоматичному режимі продовжувати статус багатодітної сім'ї до 23 років.

Також ми збираємося віддавати дані по дітях ВПО. Наразі існує проблема зниження якості навчання на дистанційній формі дітей ВПО, тому з Міністерством освіти важливо розуміти, як забезпечити навчання на денній формі цим дітям. І такий обмін є одним з важливих компонентів, навколо якого буде побудована комплексна політика школа офлайн. Дана політика має на меті виведення на очне навчання якомога більшої кількості дітей. І враховуючи те, що в Єдиному соціальному реєстрі ми маємо всю інформацію про ВПО, звісно, ми можемо ефективно працювати і забезпечувати цю ціль.

Також хотів би відмітити, що Єдина інформаційна система соціальної сфери входить в державну антикорупційну програму. Відповідно ми рухаємося по її впровадженню і звітуємо. І по суті вона підвищує операційну ефективність сфери соціальної підтримки в цілому. Тобто ми маємо можливість, можемо вивести з експлуатації десятки систем, частина з яких працює ще з 90-х, не відповідають сучасним технічним вимогам, не мають інформаційних обмінів з іншими системами, мають проблеми з підтримкою та обслуговуванням.

Проектом акта пропонуємо визначити правові та організаційні засади функціонування єдиної системи шляхом об'єднання всіх ресурсів в єдину базу і врегулювати цю систему на рівні закону. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже дякую вам.

Співдоповідачем є Роман Павлович Грищук. Будь ласка.

ГРИЩУК Р.П. По-перше, ми дуже вдячні заступнику міністра за те, що він це на підкомітеті презентував. Для нас це дуже цінно, що є таке чітке, зрозуміле пояснення і презентація законопроектів, тим паче законопроектів потрібних. Отримали велику кількість висновків, і всі висновки зводяться до того, що законопроект потрібен.

Міністерство цифрової трансформації, Міністерство у справах ветеранів, Державна прикордонна служба, адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерство освіти так само не має пропозицій і зауважень до тексту законопроекту, Міністерство фінансів не має пропозицій і зауважень до тексту законопроектів.

І ГНЕУ в цілому підтримує пропозиції щодо спрощення механізму замовлення і отримання соціальної підтримки, покращення комунікаційних зв'язків громадян з державними органами та висловлює свої зауваження до змісту та термінології законопроекту, в тому числі техніко-юридичного характеру. Тобто якщо ГНЕУ дає такий текст, то зрозуміло, що законопроект пропрацьований, достойний. І за результатами підкомітету ухвалили рішення в першому читанні прийняти за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Павловичу. Наталіє Романівно, будь ласка.

ПША Н.Р. Коротко хотіла сказати, якщо вам Мінсоц дасть це реалізувати, це буде мегакруто. Я дуже в це вірю. Бо це досить змінить якість життя нашого у багатьох питаннях. Дякую.

КОШЕЛЕНКО К.Б. Дякую. Додатково хотів би додати, що ми спираємося на підтримку міжнародних партнерів. Ми з перших місяців війни заручилися підтримкою Всесвітньої продовольчої програми ООН. Для них це не профільна діяльність – підтримувати цифровізацію, але вони зрозуміли, що це більш ефективна соціальна підтримка, ніж там неконтрольована роздача продуктових наборів будь-де. І таким чином ми і завдяки цьому Єдиному соціальному реєстру забезпечили ті перші виплати міжнародних організацій спільно в 2022 році і далі. Зараз в тій частині, яка пов'язана з дітьми і сім'ями, нас підтримує також ЮНІСЕФ, і це не тільки фінансування розробки програмного забезпечення, а також можливість переймати найкращі світові практики, впроваджувати ті бізнес-процеси, розробляти бізнес-процеси. Не секрет, що ми в середині міністерства часто не маємо можливості найняти бізнес-аналітиків, прожект-менеджерів – це високооплачувані фахівці, і саме за рахунок підтримки міжнародних партнерів ми залучаємо таких людей і по суті пишемо цю систему разом.

27 вересня ми проводимо глобальний цифровий соціальний саміт, форум тут, у Києві, і запрошуємо вас також прийняти участь – зможемо більш розлого розповісти про те, як відбувається реформа цифровізації соціальної сфери. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Костянтин Борисовичу.

Колеги, чи є запитання і бажання обговорити цей законопроект?

Так, будь ласка, Володимир ... *(нерозбірливо)*, державний експерт експертної групи розвитку систем публічних електронних реєстрів Мінцифри. Будь ласка.

_____. Добрий день, шановні присутні! Хотів зазначити одне малесеньке доповнення. Мінцифри отримало цей законопроект на опрацювання, його підтримує, гарний законопроект, але те, що ми зазначили в листі в плані термінології, просимо врахувати в частині назви систем електронної взаємодії, тому що це важливо. І якщо ми не виправимо там одне слово, то це тягне за

собою, що це інша виходить електронна інформаційна система. Тому я думаю, що це чисто технічна редакторська правка, але прошу її врахувати. Це важливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Редакторська важлива. Пане Володимире, не забудьте це сказати своєму профільному комітету з питань цифрової трансформації, бо вони мають право вносити зміни навіть до першого читання. Вони є головними з цього питання.

_____. Добре. Дякую. Обов'язково.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, можна переходити до прийняття рішення. З вашого дозволу, ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідну до пункту 1 частити першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про Єдину інформаційну систему соціальної сфери (реєстраційний номер 11377), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Друге. Доручити Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації, визначеному головним з опрацювання цього законопроекту, доопрацювати його до другого читання. Направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації, який є головним з опрацювання цього законопроекту. Хто за, прошу проголосувати.

КИРИЛЕНКО І.Г. Кириленко – за.

ПША Н.Р. Піпа – за.

ГРИШИНА Ю.М. Гришина – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги.

Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт четвертий, з вашого дозволу я передам право ведення засідання комітету Сергію Валерійовичу Колебошину, змушений вас покинути, перепрошую, але я підтримую рішення по четвертому і п'ятому пунктах, ті, які запропоновані комітетом. Дякую.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Тож продовжуємо. Пункт четвертий, про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення механізмів захисту прав та інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах, та інших вразливих груп дітей. Реєстраційний номер 11311 від 31 травня 24 року, поданий Кабміном. В нас доповідач представник уряду. Хто готовий доповісти?

КОШЕЛЕНКО К.Б. Ще раз вітаю, Костянтин Кошеленко, Мінсоцполітики.

КОЛЕБОШИН С.В. Будь ласка.

КОШЕЛЕНКО К.Б. Розпочну з того, що соціологія показує, що відмінність між прийомною сім'єю та дитячим будинком сімейного типу в принципі знає невелике коло людей. І тому можливо з цього розпочати. Різниця насправді, вона невелика, ДБСТ, там дитячі будинки сімейного типу, можуть прийняти в сім'ю від 5 до 10 дітей, а прийомна сім'я до чотирьох дітей. І дитячий будинок сімейного типу може також надаватись як квартира, будинок, службова квартира, будинок, де батьки-вихователі житимуть разом з дітьми, і фактично дитячий будинок сімейного типу – то і є та сама прийомна сім'я, просто з такою великою кількістю дітей.

Що ми пропонуємо? Пропонуємо усунути цю плутанину, передбачити, що всі дитячі будинки сімейного типу є прийомними сім'ями, переглянути максимальну кількість дітей, яка може виховуватись в прийомній сім'ї, передбачити, що в прийомній сім'ї, в якій влаштовано троє і більше дітей, може надаватись таке службове житло.

Також пропонуємо запровадити спеціалізацію прийомних сімей. Проектом вносяться зміни до 32-х нормативно-правових актів, і в цілому пропонуємо реорганізувати систему сімейних форм виховання дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування, шляхом виключення із сімейних форм виховання дитячого будинку сімейного типу, бо це насправді ніякий не дитячий будинок, це по суті і є прийомна сім'я. І переведення діючих дитячих будинків сімейного типу в статус прийомної сім'ї.

Зокрема встановити, що прийомна сім'я – це сім'я, яка добровільно взяла на виховання та спільне проживання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та у випадках, встановлених Кабінетом Міністрів, дітей, які залишились без батьківського піклування. Кількість дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які залишились без батьківського піклування, в прийомній сім'ї не повинна бути більша як 6 дітей, крім випадків, коли всі влаштовані в таку сім'ю діти є братами та сестрами.

Законопроект розроблено з врахуванням рекомендацій Ради про прийняття європейської ... (*нерозбірливо*) дитини від 14 червня 2021 року, зокрема щодо взяття до уваги найкращих інтересів дитини, а також індивідуальні потреби дитини під час влаштування дітей до інституційного закладу чи прийомної сім'ї.

Таким чином пропонуємо підтримати законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Від комітету у нас співдоповідач Володимир Воронов, голова підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти.

Будь ласка, пане Володимире.

ВОРОНОВ В.А. Доброго дня, колеги! До вашої уваги пропонується проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів захисту прав та інтересів дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, та інших вразливих груп дітей (№ 11311 від 31 травня 2024 року), поданий Кабінетом Міністрів, який був розглянутий на засіданні підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти.

Головним з опрацювання цього законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики. Розробником законопроекту є Міністерство соціальної політики України.

У пояснювальній записці до законопроекту визначено, що його розроблено з метою реорганізації системи сімейних форм виховання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, шляхом виключення із сімейних форм виховання дитячого будинку сімейного типу та переведення діючих дитячих будинків сімейного типу в статус прийомної сім'ї.

Маємо висновки ГНЕУ, МОН, Мінфіну, Мінінфраструктури, адміністрації Держспецзв'язку, які в цілому підтримують законопроект із зауваженнями. Потрібно звернути увагу не те, що, як казав наш колега, що проектом акта вносяться зміни до 32 нормативно-правових актів, в тому числі до Закону України про дошкільну освіту, нова редакція якого набере чинності через рік, а старий Закон про дошкільну освіту втратить чинність.

Враховуючи вищезазначене, пропоную ухвалити рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду законопроекту 11311 в першому читанні прийняти за основу та доручити Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, визначеному головним з опрацювання цього законопроекту, доопрацювати його до другого читання з урахуванням зауважень та пропозицій, висловлених у висновку.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую, пане Володимире. Переходимо до обговорення. Я бачу, перша була Наталка Піпа, потім Іван Григорович. Спочатку народні депутати, а потім всі інші, хто долучений до обговорення.

Будь ласка, пані Наталіє Романівно.

ППА Н.Р. У мене короткі питання. Я не почула. Максимум 6 дітей може бути в прийомній сім'ї плюс рідні не рахуються? Це уточнення перше. Я перепитую, бо не почула.

І друге запитання. Там є про спеціалізацію сімей. Тут мається на увазі, нозології, тобто які батьки можуть виховувати дітей з особливостями розвитку, чи яка спеціалізація сімей?

КОШЕЛЕНКО К.Б. Я попросив би Ігоря Пітцика, державного експерта доповнити.

ПІТЦИК І.М. Доброго дня. Ігор Пітцик. Я керівник Експертної групи з питань захисту прав дітей. Кількість дітей. 6 дітей – це діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, але якщо є сімейні групи, то обмеження стоїть 8 дітей. Також власні діти. Оскільки у прийомних батьків можуть бути власні діти, які спільно проживають з батьками, тому 6 і 8.

Щодо спеціалізації. По спеціалізації, так, власне це буде врегульовано окремим актом Кабінету Міністрів. Попередньо ми бачимо, що це будуть діти з інвалідністю. Тобто прийомні сім'ї, які будуть готові взяти до себе дітей з інвалідністю, відповідно вони будуть визначатись як спеціалізовані прийомні сім'ї, оскільки для того, щоб надавати відповідні послуги таким дітям, догляд та здійснювати за ними, необхідно, щоб прийомні батьки пройшли спеціальну підготовку і мали спроможність доглядати за такими дітьми.

Також розглядається варіант, щоб дітей з девіантною поведінкою, дітей, які мають конфлікт з законом, це також один із блоків, але це на етапі зараз концепції, власне коли буде прийнятий закон, ми тоді матимемо право розробити відповідний акт Кабінету Міністрів і там врегулювати це питання. Дякую.

ППА Н.Р. Добре. Я тільки уточню останнє. 6 дітей може бути прийомних плюс власні, власні не регулюються. Чи це 6 або 8 відповідно, включаючи власних, то це я не почула. Не чути, включіть мікрофон, пане Ігорю, будь ласка.

ПІТЦІК І.М. З власними не більше восьми.

ППА Н.Р. Все, зрозуміла. Дякую.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. Іване Григоровичу, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую.

У мене питання таке, у зв'язку з тим, що ту страшну ситуацію, яку переживає країна, питання звичайно буде актуалізоване набагато, на порядок, мабуть, актуалізоване. В зв'язку з цим, мабуть, одна з ключових проблем буде проблема житла. Як це питання зараз вирішується державою? Це придбання житла, це люди в черзі стоять? Це ж безумовно бюджетні видатки. Щось в цьому випадку можуть сказати представники уряду чи ні?

КОШЕЛЕНКО К.Б. Дякую за запитання.

Стосовно житла, перш за все важливо підкреслити, що це таке службове житло і останні 2 роки Мінсоцполітики разом з фондом першої леді Олени Зеленської розвиваємо проект будівництва будинків для ДБСТ, він так називався

раніше, дитячих будинків сімейного типу. Це спеціальний формат житла, який адаптований для такої великої родини по суті і який передбачає бомбосховище тощо, і будуються вони коштом, в тому числі міжнародних партнерів та меценатів. Тому цей рух буде продовжуватися і надалі. Дякую.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. Я бачу ще підняту руку пані Інни. Будь ласка, оскільки у мене немає переліку запрошених, яку установу ви представляєте, і далі ваше запитання чи репліка. Дякую.

_____. Добрий день! Я представляю Секретаріат Уповноваженого з прав людини, виконуюча обов'язки директора Департаменту моніторингу додержання прав дитини. Зазначений законопроект ми також в обов'язковому порядку розглядали і неодноразово надсилали в Міністерство соціальної політики наші зауваження. Низку зауважень враховано, але натомість залишилося ще 2 зауваження. З вашого дозволу, я їх озвучу.

Перше. Це законопроектом пропонується внести зміни до частини другої статті 256 Прим.3 Сімейного кодексу України в частині надання службам у справах дітей повноважень щодо прийняття рішення про влаштування дітей в прийомну сім'ю. Наразі таке рішення приймає орган опіки піклування. І виходить, що саме така норма, що таке рішення приймають в Цивільному кодексі, виписаному у 56 статті, що це робить орган опіки і піклування.

Також, крім того, в 11 статті Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" саме органи опіки і піклування забезпечують вирішення питань щодо надання опіки, піклування над статусними дітьми та застосування інших форм влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Таким чином, наділення служб зазначеними повноваженнями може негативно вплинути на законодавчо визначені відносини підпорядкування між органами піклування та службами.

І крім того, з огляду на сьогоднішню складну ситуацію в країні необхідно ще однозначно враховувати додаткові повноваження і обов'язки служб і враховувати їх рівень завантаження і кадровий потенціал. На сьогодні кадровий

потенціал низький в службах у справах дітей, і вони дуже завантажені. Тому просимо врахувати в цьому пункті. І друге, це законопроектом пропонується викласти статтю 256 Прим.2 Сімейного кодексу України в новій редакції, в якій визначити, що до кандидатів у прийомні батьки не застосовується вимога щодо наявності постійного заробітку. Така проблема існувала давно. В законодавство були не просто так внесені зміни, що кандидати, які хочуть стати прийомними батьками, раніше і батьками-вихователями, вони обов'язково повинні отримувати офіційний дохід. Тому що якщо в сім'ї є свої діти, то вони зобов'язані їх утримувати. І виходить, якщо батьки ніде не працюють, і ми цю норму знімемо, то при влаштуванні дітей в таку сім'ю, вони будуть змушені за рахунок державної допомоги на дітей-сиріт утримувати ще своїх дітей. Тому ми просимо скасувати цей пункт і врахувати наші пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Інно.

Виглядає так, що у разі підтримки зали ці норми можуть бути врегульовані між першим та другим читанням. У будь-якому випадку позицію вашу почули. І я думаю, що і народні депутати і розробники законопроекту дослухаються. Колеги, якщо немає бажаючих виступити, я не бачу піднятих рук, я пропоную тоді перейти власне до голосування. Яким є пропонований висновок комітету?

Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізмів захисту прав та інтересів дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, та інших вразливих груп дітей (реєстраційний номер 11311 від 31 травня 2024 року), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Доручити Комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту, доопрацювати його до другого читання з урахуванням зауважень та пропозицій, висловлених у цьому висновку. Направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, визначеному головним

з опрацювання цього законопроекту. Я також пропоную додати до пропозицій ті пропозиції, які щойно запропонувала пані Інна.

Власне пропоную переходити до голосування. Хто за таке формулювання?

_____. За.

КОЛЕБОШИН С.В. Бачу. Іване Григоровичу, бачу. Колеги, бачу.

Хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято. Дякую всім.

Переходимо до пункту п'ятого порядку денного. Про внесення змін до складу робочої групи щодо підготовки проекту Закону України про академічну доброчесність до другого читання. Протокол № 153. Доповідачем є Юлія Миколаївна Гришина, голова підкомітету з питань вищої освіти.

Юліє Миколаївно, будь ласка, вам слово.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Валерійовичу.

Я доповідаю вам, що наша робоча група по підготовці законопроекту про академічну доброчесність розпочала свою роботу. Ми з вами сформували робочу групу, достатньо велику, там є представники всіх центральних органів виконавчої влади, практично всіх, хто готував цей законопроект до першого читання. Всі вони увійшли в цю робочу групу, вона вже розпочала свою роботу, вчора у нас вже було друге засідання. І зараз у нас є необхідність розширити склад робочої групи, оскільки я з самого початку в принципі думала про те, щоб там повинні бути студенти, в цій робочій групі, тому що ми залучаємо їх фактично до багатьох наших законопроектів, підготовки.

Вони звернулися до нас з листом, ми отримали листи від декількох студентських організацій: від УАС, від експертної ради студентства і від УСЛ – студентського об'єднання. Вони звернулися до нас з листами, запропонували кандидатів від себе, я пропоную підтримати їх пропозиції. Єдине, що у нас є такий нюанс з УСЛ – вони написали листа, але у них там якось сталося не на ту пошту, я не знаю, тобто я з голосу зараз пропоную підтримати пропозицію, яку ми узгодили з усіма, і додати і від УСЛ так само представників, оскільки треба підтримати – це теж велика студентська організація. Це перше.

І друге, надійшов лист з пропозицією виключити представника Уповноваженого з прав людини.

Отакі пропозиції до зміни складу нашої робочої групи. І всіх, колеги, запрошую до роботи. У нас весело.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. І є печеньки.

Юліє Миколаївно, дякую. Я не знаю, я не бачу сенсу обговорювати, тут робоче абсолютно питання.

Я, з вашого дозволу, зачитаю проект рішення і перейдемо до голосування. Тож, заслухавши інформацію голови підкомітету з питань вищої освіти Гришиної Юлії Миколаївни про формування складу робочої групи щодо підготовки проекту Закону України "Про академічну доброчесність" (реєстраційний номер 10392 від 8 січня 2024 року) до другого читання комітет ухвалив внести до складу робочої групи щодо підготовки проекту закону відповідного такі зміни – включити до складу робочої групи:

Глущенко Світлану Аркадіївну – директора Департаменту моніторингу додержання соціальних та економічних прав Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Рудь Дарину – керівницю Національного об'єднання студентів-експертів із забезпечення якості вищої освіти Української асоціації студентів;

Немитого Мирослава – виконуючого обов'язки керівника відокремленого підрозділу Української асоціації студентів у Чернівецькій області;

Радька Антона – члена виконавчого комітету з питань роботи наукових товариств студентів та аспірантів Української асоціації студентів;

Ксеніча Володимира Костянтиновича – першого заступника голови Експертної ради студентства закладів вищої освіти при голові підкомітету з питань вищої освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій;

Кирильцева Кирила Сергійовича – голову міжнародного відділу відповідної Експертної ради студентства, повну назву якої я тільки що зачитав;

Мельника Артема Васильовича – члена Експертної ради студентства, повну назву якої я тільки що зачитав.

Друге. Виключити зі складу робочої групи Пархоменко Ольгу Олександрівну – головного спеціаліста відділу права на охорону здоров'я, освіту та культуру Департаменту моніторингу додержання соціальних та економічних прав Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову підкомітету з питань вищої освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Юлію Миколаївну Гришину.

Хто за таку пропозицію?

ГРИШИНА Ю.М. Сергію Валерійовичу, і УСЛ те, що я казала з голосу, що я зараз додаю, тому що листа не туди відправили. Ми це узгодили там з усіма...

КОЛЕБОШИН С.В. Згодний. І відповідно та кандидатура, яку з голосу тільки що озвучила Юлія Миколаївна.

Хто за такі зміни в складі робочої групи, прошу голосувати. Утримались? Проти?

Рішення прийнято одногolosно.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую.

КОЛЕБОШИН С.В. Колеги, пункт шостий нашого сьогоднішнього засідання – це "Різне". Чи є в когось щось в "Різному", про що ми маємо поговорити? Якщо немає, то я всім дуже вдячний. Я всіх вітаю з новим роком! Це наше освітянське фірмове привітання напередодні вересня.

Ще раз вітаю Романа Павловича з вчорашнім днем народження!

І бажаю нам всім тихого, плідного навчального року! Дякую. До побачення!

Засідання комітету закінчено.